

Den yderste kyst - og andre essays

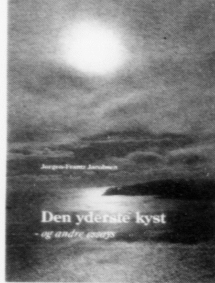
Jógvan Isaksen hevur savnað í bók greinastubbar eftir Jørgen-Frantz Jacobsen og skrivað eftirmáli

Teir flestu av stubbum í savninum „Den yderste kyst - og andre essays“ hava staðið í ymsum ritum og bókum, men ein litil helvt hevur ikki áður verið á prenti. Nú hevur Jógvan Isaksen savnað teir í bók og skrivað eftirmáli, har stubbanir verða settir í samanhang við lív og skaldskap hjá Jørgen-Frantz Jacobsen.

Tittulin stavar frá tí tilteknu greinini um Sjeýndir, har tað lukkast frásøgu-manninum og einum vinmanni at rógva inn í eitt av hellunum, sum fittan tein inni í fjallinum umskarast av øðrum hellum. Sagt verður, at hesi helli eru so veldug, at tær størstu dómkirkjur í samanburði eru sum kiskur í mun til ein tikara. Ein ógloymandi tekstur.

Min barnidom på Reyn sigur frá uppvøkstri í Havnini og serliga frá fosturabb-anum Klæminti á Reyni, sum hevði einastandandi evnr at arbeiða uppá fólk. Medferðin er altíð friðarlig og óvikiandi, og skemtið gerst nettupp tí so mikið tyðuligari, tað ið fólk gerast var við, at tey eru hildin fyrri gjöldur. *Kundskabens træ* sigur frá skúlaárum í „Tors-havns Mellem- og real-skole“, sum helt til í húsum, har H.N. Jacobsen nú er. Lærararnir verða umrøddir, og lesarin kennir teir aftur úr frásøgnini *Under tordengudens trone* eftir William Heinesen.

Ung færing på Frankrigs-færd sigur seg næstan sjálf og varpar ljós yvir áhugan hjá hævandanum fyrri Frank-ari, meðan *Vi synker ikke umrøddur* Bellmann og ta lívsglaða Jacobsens-familjuna, har m.a. Jóannes Patursson lærði at dansa ein-gilskan dans.

Folket er ein framúr lýs-ing av føroyskum lyndi og medferð, og har dentur verður lagdur á, at føroy-ingar hava egðið mál, eigna mentan, at teir hvørki eru íslendingar, norðmenn ella danskarar, og tískil mugu nevast eitt fólk fyrri seg. Greining *Torshavn* er sum eitt framhald av tí undan-farnu, men har alt tað, sum eyðkennir Havnina og havnarfólk, verður tikið fram.

Í *Isle of May* verður m.a. borið við danska arkitektin og hövundin Poul Henningsen, P.H. kallaður, sum Jørgen-Frantz í stóran mun sigur seg vera samdan við, men kortini vekir danski mentamaðurin mótbøð í honum. Tann stutti teksturin *Ravnen flyver* ger vart við, at hóast Jørgen-Frantz Jacobsen arbeiðir við ráðhus-plássið í Keypmannahavn, so er hann um somu tíð inn í merg føroyingur. At hesin føroyingurin eisini hevði sans fyrri tí danska sæst í *Køretur til Sjællands Odde*, har tann mildi, vakri tangin verður samanborin við fø-roysk landsløg.

Tað er forlagið Fisker & Schou, sum gevur út, savnið er 96 síður og kostar 137 krónur.

Onnur bók úr ritverki Símunar

Í fjør kom fyrsta bók í ætlaðum ritverki, sum fer at lýsa, hvat ið Símun av Skarði, háskúlamaður og høv-undur, legði úr hondum.

Røðin ber heitið „Streingir, ið tóna“, og í fyrstu bókini eru yrkingar og yrkingatýðingar Símunar, 99 í tali, skapaðar í tíðarskeiðinum 1896-1937.

Í 2. bók, sum júst er komin í bókabúðirnar, er meginmergurin søguligar greinir, bæði um samtíð-arsøgu og eldri søgu, skrivaðar í árunum frá

1909 til 1932. Umframt er ein deild um skaldskap og søgu við tveimum greinum, skrivaðar um 1930.

Abbadóttir Símunar, Tur-ið Sigurðardóttir, ritstjórnar verkinum, og henda onnur bókini kemur út júst 100 ár eftir, at háskúlin, sum var hjartabarn Símunar, varð stovnstur.

Fremst í bókini er litmynd av málningi, ið Mikines

málaði av Símuni av Skarði í 1935. Aftast er skrá yvir nøvn og ein-støk evni.

Forlagið Fannir gevur út, Hestprent hevur havt prentumisiting um hendi, og Ingi Joensen hevur evnað kápana.

Bókin er 257 síður og kostar innbundin 250 krónur.

Mín Jólabók komin

Í bókini eru bæði týddar og upprunaføroyskar søgur

Bókadeild Føroya Lærarafelags hevur givið út „Mína Jólabók 1999“. „Mín Jólabók 1999“, sum bóm flest keypa í skúla-anum, er nú eisini at fáa í bókhandlum kring landið. Í ár hevur Harriet Poulsen myndprýtt bók-ina, og Eyðna Magnus-sen og Niels Jákup Thomsen hava greitt bókina til prentingar.

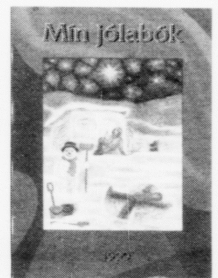
Í „Míni Jólabók“ eru sum vant fyrst og fremst søgur og yrkingar, men eisini annað lætt tilfar

sum skemtisøgur.

Nógvar upprunaføroyskar søgur og yrkingar eru. Sólrun Michelsen hevur skrivað *Barnajól* og *Magga*, Elin Mortensen *Teir fóru at dyrgja*, Maud Heinesen *Okkara maður á ferð*, Ella Smith Clementsen *Teldujól*, Sverri Egholm *Úr hugans avkróki*, Maria Jacobsen *Litla Tanja* og *kettlingurin hjá Peri*, Birgit Arge *Tá ið Frida*, Fróði og *Finnur varnaðust jólagled-ina*, Halldóra Dam *Kina-madurinn*, *Summar*, *tann-*

bustisangurin og *Jól*, Páll Mortensen *Anna og Óli*, Jókil *Tær funnst aftur* og *Númmar fyra*, Sólvor Patursson *Niclasen Kotturin Kalli*, Effie Campbell *Bermunda trikanturinn*, Thurid Olsen og skúlaflökkur á Giljanesi *Spennandi jól*.

Afturat hesum eru tvær týddar søgur. „Mín Jólabók 1999“ er sett, umbrotin, prentað og heft á Pf. Einar's Prent. Bókin er 130 bls. og kostar 60 krónur.

Tríggjar bókur til børnini

Bókadeild Føroya Lærarafelags hevur givið út tríggjar bókur

Nú jólni eru í hondum, fórir smábarnabókin „Stuttlig jól“ okkum saman við jóla-manninum, kavamanninum og øllum vinfólkum teirra inn í ein stuttigan mynda-heim um jólni. Teksturinn í bókini ber uppá rím, og reindýr, jólaálvar, sangarar og mong, mong onnur springa upp móti lesara-num, tá ið blaðað verður. Óll fagna tey jólnum, tí jólni eru stuttlig og hugna-lig. Tað er Derek Matthews og Dugald Steer, sum hava skrivað og teknað, Amy Tausen hevur týtt og lagað til føroyskt. „Stuttlig jól“ er 28 síður í alskyns litum, innbundin og kostar 99 krónur. Hestprent hevur staðið fyrri prentgerðini.

„Góða nátt, Álvur“

„Góða nátt, Álvur“ er heitið á myndabók eftir Guðnillu Bergström. Niels J. Thom-sen hevur týtt úr svens-kum. Hetta er fyrsta av teimum nú klassisku, heimgitnu bókunum um Álv Akason. Nú, vit hitta hann fyrstu

ferð, er hann fyra ár, roka-ligur viðhvørt og fittur viðhvørt. Í kvöld er lagið ringt, og hann timir ikki í song, hóast klokkan í køkinum er næstan níggju. Álvur eigur ein pápa, ið sum oftast er fittur. Eisini hetta kvöldið er hann fittur, tí hóast klokkan er nógv, lesur hann eina langa, góða søgu og sigur so: „Góða nátt, Álvur og so væl!“ Men Álvur vil ikki sova væl. Hann vil ikki sova...

Bókadeild Føroya Lærarafelags hevur áður givið út tríggjar bókur um Álv Akason: „Knytt bara, Álvur“, „Hvat segði pápi, Álvur“ og „Tel um grýllur, Álvur“.

„Góða nátt, Álvur“ er 24 síður í litum, innbundin og kostar 95 krónur. Hestprent hevur staðið fyrri prentgerðini.

Petur Pann

Søguna um Petur Pann, Wendy og øll hini børnini kenna flest øll. Í dag kanska best frá Disneyteknifilmu-

num, teknisøgnum og øðr-um skerdum útgávum. Men nú kemur so á føroyskum upprunabókun um Petur Pann, drongin, ið ikki vil gerast vaksin. Í somu stund hann og álvavinur hansara, Klombru-Glint, flúgva inn gjøgnum vindeygad í kam-arinum hjá Vónbjørt og teimum, verður alt sum gandað. Børnini verða flutt í Gyklaland, har tey hitta Burturmistu dreingimar, síggja havfrýr spæla sær á pollinum og fara í bardaga móti Húki skipara og sjö-renararhalkalið hansara...

James Matthews Barrie hevur skrivað „Petur Pann“, Marianna Debes Dahl hevur týtt úr enskum og Edward Fuglø hevur teknað permu-na. Bókin er 232 síður, heft og kostar 152 krónur. Einar's Prent hevur umbrotið, prentað og heft.

